

Jaarverslag 2022

Stichting De Groene Vinger

Mei 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Achtergrond	4
Voortgang en opbrengst wijktuin.....	5
Vrijwilligers.....	9
Aandeelhouders	9
Bestuur	10
Educatie.....	11
Communicatie	12
Financiën, giften en subsidies	13
Dankwoord.....	14
Colofon	15

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting De Groene Vinger 2022 met de doelen en activiteiten van de stichting in dat jaar. We kijken met een positief gevoel terug op het afgelopen jaar. De oogst was goed en met de steeds grotere bomen en struiken is de inmiddels volwassen tuin een prettige plaats om samen in te werken en te verblijven. Een groeiend aantal mensen maakt dan ook gebruik van de wijktuin; van schoolklassen, cursisten, vrijwilligers en aandeelhouders tot spontane bezoekers.

We wensen u veel kijk- en leesplezier.

Sfeerimpressie wijktuin in juni

Achtergrond

Stichting De Groene Vinger is in december 2013 opgericht. De oprichting kwam voort uit twee lokale initiatieven:

1. Initiatiefgroep De Groene Vinger, die al enkele jaren streefde naar het behoud van het groene gebied tussen de woningen aan de Copernicuslaan (toen: Renaissancelaan) en de Afrikalaan. De initiatiefgroep wilde dit gebied groen houden, het landelijke karakter behouden en verzetten zich tegen de geplande bouw van woningen;
2. De wens van wijkbewoners om stadslandbouw in de wijk Kerk en Zanen te introduceren.

De belangrijkste doelen van de stichting zijn:

- Het bevorderen van de sociale en verbindende functie voor inwoners van de wijk;
- Het bieden van zingeving;
- Het doorbreken van isolement en het bieden van nieuwe mogelijkheden;
- Het bieden van educatie aan schoolkinderen en volwassenen;
- Het in stand houden van de verbinding door de stad met het Groene Hart.

Begin 2014 is op een deel van het terrein van De Groene Vinger wijk tuin 'De Alphense Wetering' van start gegaan. In november 2018 is op het naastliggende deel de Limesgaard geopend, met oude fruitrassen. Ook een bloemen- en bijentuin maakt inmiddels deel uit van het terrein van De Groene Vinger, alsmede het eerste Tiny Forest van Alphen aan den Rijn. Op het groen, omringd door water, komen veel (water)vogels af.

Voortgang en opbrengst wijktuin

Volop oogst uit de kas

In februari is de schade aan de koepelkas (heliotroop), eind vorig jaar door vandalen toegebracht, door de firma Greenspan gerepareerd. Daardoor konden we de kas weer als opwekruimte gebruiken. Verder hebben we de kas voor het eerst benut om groenten in de volle grond en in potten te telen. De oogst overtrof onze verwachtingen: komkommers, aubergines, tomaten, meloenen, pepers en verschillende soorten sla. En als extraatje in de nazomer lekkere druiven.

Citizen science

Dit voorjaar waren er gaasnetten in de takken van een aantal fruitbomen in de wijktuin en in de Limesgaard te zien. Dit was voor een onderzoek van Naturalis en het Landschapsfonds Holland-Rijnland dat vorig jaar vanwege te weinig deelnemers was stopgezet. In deze citizen science, een samenwerking tussen wetenschappers, burgers en maatschappelijke partijen, wordt bestuiving van fruit door insecten in relatie tot de kwaliteit van de oogst onderzocht.

Deelname NL Doet

In maart hebben we weer meegedaan met de landelijke dag voor vrijwilligers NL Doet. Evenals vorig jaar hebben we bessenstruiken en heesters geplant, waaronder bosbes, fazantbes en appelbes. Daarnaast hebben we een tweede Zeeuwse haag geplant met meidoorn, sleedoorn, egelantier, haagliguster, Gelderse Roos en veldesdoorn. Vroeger werden deze hagen in Zeeland vooral aangeplant als veekering. Daarom bestonden ze bijna altijd uit doornige soorten. Op de tuin creëren we hiermee beschutte plaatsen. Naast het planten zijn er met boomstammetjes 25 zitplekken voor kinderen gemaakt. In totaal deden 11 vrijwilligers aan NL Doet mee. Ook kwamen veel bezoekers kijken. Al met al was het een zeer geslaagde ochtend.

Appels, peren en vliegende vanden

Gelukkig hadden we dit jaar geen last van nachtvorst na IJsheiligen. Daardoor zagen we onze peren- en appelbomen en appelstruiken uitbundig bloeien. Dat was niet alleen een mooi plaatje, veel bijen wisten de weg naar de bloemen te vinden. Een kolonie halsbandparkieten heeft zich helaas in de zomer uitgebreid tegoed gedaan aan de (bijna rijpe) appels van de bomen. Hierdoor was de uiteindelijke appeloogst kleiner dan verwacht.

Recordaantal keren gesproeid

In de moestuin is dit jaar weer volop gepoot en gezaaid. In het teeltschema stonden ongeveer 40 verschillende soorten en rassen groenten. De groenten groeiden in eerste instantie langzaam vanwege het koude voorjaar. In de zomer was de oogst bijna niet meer bij te benen; de aandeelhouders gingen met tassen vol met onder andere Nieuw-Zeelandse spinazie, rettich, venkel, knoflook, doperwtten, tuinbonen, sla, bietjes en stengelui ('Welsh Onion') huiswaarts.

Wel was het in de zomer erg warm en droog. Hierdoor hebben we een recordaantal keren moeten sproeien. Door het zachte najaar ging de oogst maar liefst tot begin november door. Een nadeel van deze hoge temperaturen was dat de groei van onkruid en gras ook langer doorging, wat extra werk betekende.

'Blauwgustus'

Bij de entree van de tuin stond op oogstdagen weer een bord met wat er geoogst kon worden met het nummer van het groentebed. Het aanbod varieerde bijna dagelijks. Na aardappelras 'Belle de Fontenay' met geel vruchtvlies en een heerlijke romige smaak, was het begin augustus tijd om een begin te maken met het rooien van de blauwe aardappels. Omdat ook de bramen en druiven in die maand rijp waren, riep de beheerder deze maand uit tot 'blauwgustus'.

Kruidenspiraal in middengedeelte

Sinds 2000 is het middengedeelte van de wijktuin in gebruik voor meerjarige planten: eetbare bloemen, kruiden en groenten als asperge. Elk jaar bouwen we dit middengedeelte verder uit. Eén van onze vrijwilligers heeft met overgebleven stoeptegels uit de buurt een kruidenspiraal gebouwd, een echte blikvanger. In een kruidenspiraal is bovenin ruimte voor kruiden die meer zon en warmte verdragen en onderin voor kruiden die van wat schaduw en vocht houden. Verder hebben we het gedeelte met de eetbare bloemen uitgebreid.

links juni, rechts oktober

Kleurige bloemenmengsels

Op stukjes ongebruikte grond hebben we bloemenmengsels gezaaid; een cadeautje van de gemeente. Het resultaat was zeer kleurrijk. Onder andere cosmea's in allerlei kleuren en goudsbloemen bloeiden rijkelijk.

Inspiratie voor kunst

Daphne Rijkooft (The Colour Artist) is beeldend kunstenaar en tevens aandeelhouder van de wijktuin. Haar schilderijen/werken hebben vaak een ruimtelijke achtergrond en zijn herkenbaar door hun kleuren. Daarnaast maakt ze kunst voor kinderen. Ze haalt haar inspiratie uit vele bronnen, waaronder de natuur. De wijktuin heeft haar inspiratie gegeven voor een serie schilderijen.

Toezegging subsidie Soroptimisten

In het najaar ontvingen we een toezegging van een subsidie van goede doelenorganisatie de Soroptimisten, een internationaal vrouwen netwerk. Eén van onze bestuursleden is lid van de Alphense afdeling. De Soroptimisten geven drie jaar lang geld voor het planten van bomen in Ghana in 'the Great Green Wall'. Niet alleen het land wordt leefbaarder, ook krijgen de vrouwen perspectief op een betere toekomst dankzij trainingen om de producten van de bomen te kunnen verwerken. Het project Trees4Life sponsort ook het planten van bomen in Nederland. Van de toegezegde subsidie zullen wij in maart 2023 drie peren- en twee kweeperenbomen planten.

Koken met eetbare (sier)appeltjes

In december hebben we voor het eerst geprofiteerd van de oogst van de eetbare (sier)appeltjes. Studenten van de opleiding Food Commerce and Technology van de Hogeschool Inholland Delft hebben eerder onderzoek gedaan naar de gebruiksmogelijkheden deze appeltjes. Ze bevatten een hoog gehalte van de stof pectine en zijn daarom perfect om te gebruiken in bijvoorbeeld jam. De vrijwilligers hebben met behulp van de recepten van de studenten jam, gelei en een chutney gemaakt.

Wist u dat ...

1. De beheerder de winter onder andere heeft benut voor het snoeien van alle fruitbomen?
2. Het recept voor appeljam op onze vernieuwde website staat?
3. De hulp van de aandeelhouders weer is ingeroepen om het onkruid de baas te blijven?
4. Er in de zomer soms wel drie keer in één week is gesproeid?
5. Ferry Fazant inmiddels z'n vaste plek op de wijktuin heeft gevonden?
6. Halsbandparkieten zich tegoed hebben gedaan aan de appels, maar deze vliegende vandalen van de peren afbleven?
7. We ons dan ook afvragen of parkieten niet van peren houden?

Vrijwilligers

Het hele jaar werkte onder leiding van Carla Glorie en onze beheerder Helco Mulder een groep van 14 vrijwilligers in de wijktuin. De groep is het afgelopen jaar weer met twee gegroeid: vier nieuwe vrijwilligers meldden zich aan, twee vrijwilligers stopten. In het voor- en najaar werkten we twee dagdelen per week, in de zomer drie dagdelen en in de winter één dagdeel. Twee vrijwilligers zijn verantwoordelijk voor een stukje van de wijktuin; de kruidenspiraal en het gedeelte met (eetbare) bloemen. Deze vrijwilligers werkten ook op andere momenten van de week. Op twee na, wonen alle vrijwilligers op loopafstand van de wijktuin.

Het oogstseizoen hebben we afgesloten met een potluck/gezamenlijke maaltijd. Iedereen maakte een gerecht met onder andere groenten uit de wijktuin en bracht dit mee. Tot slot ontvingen alle vrijwilligers evenals vorig jaar een kersttentie.

Aandeelhouders

Vanwege de grote wachtlijst hebben we dit jaar als proef, naast aandelen voor het hele oogstseizoen, zomeraandelen verkocht. Door de introductie van zomeraandelen konden we tijdens de oogstpiek groeien van een maximum van 25 naar 30 aandeelhouders. Uiteindelijk waren er in 2022 17 volledige en 12 zomeraandeelhouders.

Eind 2022 stonden er zes potentiële aandeelhouders op de wachtlijst (2021: 13 personen). Uit de evaluatie in het bestuur bleek dat het in de praktijk lastig is om met twee soorten aandeelhouders te werken. Daarom heeft het bestuur, mede vanwege de beperkte omvang van de wachtlijst, besloten om in 2023 weer met één aandeel voor het hele seizoen te gaan werken.

Een bijzondere aandeelhouder is de diaconie van de Lichtkring, de protestantse kerk in onze wijk. Via het oogstaandeel steunt de diaconie ons initiatief en stimuleert ze mensen met een krappe beurs om van de wijktuin gebruik te maken.

Bestuur

Het bestuur heeft in 2022 vier keer vergaderd: één keer in de wijktuin, de overige afwisselend bij bestuursleden thuis. Tussentijds werden zaken via de email en de appgroep afgewikkeld.

Ook is door veranderde wetgeving de nieuwe wet WBTR van kracht. Met deze nieuwe wet wordt een professioneler en beter bestuur gerealiseerd voor stichtingen en verenigingen. Van de bestuurder wordt onder andere verwacht dat de stichting of vereniging op een professionele en verantwoorde manier wordt bestuurd. Aan de bestuursleden van de Groene Vinger is in een extra bijeenkomst een presentatie gegeven over wat er nodig is voor een goed bestuur van de stichting. Dit heeft geresulteerd in een jaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur en goedkeurprocedures voor het doen van uitgaven boven een bepaald bedrag. Daarnaast zetten we de nauwkeurige verslaglegging van de bestuursvergaderingen voort. Verdere uitrol van deze WBTR staat op de planning in 2023 en op termijn zullen de statuten van de stichting conform de nieuwe wet worden aangepast.

Educatie

In 2022 vonden wederom meerdere educatieve activiteiten plaats in de wijktuin met Carla Glorie van De Dansende Boom als drijvende kracht.

Schooltuinlessen

Van basisschool het Vianova hebben drie groepen 5/6 en van De Wereldwijzer één groep 5 de schooltuinlessen gevolgd. Zij hebben in vier lessen kennisgemaakt met hoe groenten groeien, welke beestjes in de tuin leven en dat ook sommige bloemen eetbaar zijn. De laatste les hebben ze gekookt met groenten uit de tuin, dat is altijd een feest. Via de educatieve afdeling van Avifauna (Natuur en Milieu Educatie – NME) hebben vier groepen de les ‘Planten die we eten’ gevolgd. Dat is een les over hoe planten groeien en welk deel van de plant eetbaar is. Avifauna heeft zelf de les ‘Stamppot in de winter’ op de tuin verzorgd. Via het NME-lespakket krijgen scholieren de mogelijkheid om met natuur, milieu en duurzaamheid in aanraking te komen en hier meer over te leren. Scholen in o.a. de gemeente Alphen aan den Rijn kunnen hierop intekenen.

Moestuincursus

De moestuincursus ‘Ecologisch tuinieren’ is door 12 personen gevolgd. De cursus bestond uit zeven lessen, verdeeld over acht maanden. Zo konden de cursisten de ontwikkeling in de wijktuin een heel groeiseizoen meemaken.

Als vervolg op de moestuincursus is geëxperimenteerd met een tuincafé, waarin ex-cursisten kennis, ervaringen en stekken met elkaar konden uitwisselen. Deze is drie keer gehouden en in totaal namen 13 personen hieraan deel.

Wildplukwandelingen

Op vijf avonden zijn wildplukwandelingen georganiseerd, met in totaal 16 deelnemers.

Communicatie

Algemeen

Communicatie met vrijwilligers en aandeelhouders vond plaats via email. Onze aandeelhouders, 'vrienden van de wijktuin', subsidieverstrekkers, medewerkers van de gemeente en andere betrokkenen ontvingen het jaarverslag 2021.

Wijktuin in de krant

De zaterdagkrant van het Algemeen Dagblad van 2 juli heeft in een artikel met als onderwerp 'vandalisme in het groen' aandacht besteed aan de wijktuin. Behalve van de wijktuinbeheerder zijn citaten geplaatst van medewerkers van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Website in nieuw jasje

De website is in een nieuw jasje gestoken en geactualiseerd. Zin In Webdesign heeft de site gebouwd en is host. Op de [nieuwe site](#) staat informatie over 'vrijwilligers en aandeelhouders', 'leren kweken, oogsten en recepten' en 'over ons, wijktuin en stichting'. Kijk eens rond. Regelmatig komt er nieuwe informatie op.

Financiën, giften en subsidies

Stichting De Groene Vinger heeft in 2022 EUR 1.220,00 aan betalingen ontvangen. De oogstaandelen waren EUR 840,00, vriendenbijdrages EUR 30 en we ontvingen EUR 350 van NL Doet. Met de donatie van NL Doet zijn onder andere bessenstruiken en hagen aangeschaft die door vrijwilligers op de NL Doet dag zijn geplant. Met het programma van NL Doet en de bijbehorende bijdrage is de wijktuin weer een stukje mooier en diverser geworden. Betreffende de relatief lage inkomsten van de oogstaandelen in 2022 moet opgemerkt worden dat een groot gedeelte van de aandeelhouders hun aandeel al hadden betaald in december 2021. De oogstaandelen voor 2022 die betaald zijn in 2021 vertegenwoordigen een waarde van EUR 1.120,00. Na deze aanpassing kan dus gesteld worden dat voor 2022 de aandeelhouders een bedrag van EUR 1.960,00 aan inkomsten hebben gegenereerd.

UITGAVEN	2022
Abonnementen	€ 35,00
Bankkosten	€ 119,40
Communicatie	€ 522,72
Hout, palen, etc.	€ 62,60
IJzerwaren	€ 77,87
Irrigatie	€ 60,19
Management	€ 31,86
Mest, grond, etc.	€ 231,54
Onderhoud	€ 175,00
Planten	€ 699,48
Grand Total	€ 2.015,66

INKOMSTEN	2022
Vriendenbijdrages	€ 30,00
Donaties	€ 350,00
Oogstaandelen	€ 840,00
	€
Grand Total	1.220,00

De uitgaven waren in 2022 in totaal EUR 2.015,66 en lagen lager dan de inkomsten. Als we de ontvangen betalingen van aandeelhouders in december 2021 meerekenen, komen we positief uit. Ook dit jaar wordt een groot gedeelte van de uitgaven bepaald door de communicatiekosten. Het ontwerpen en hosten van de vernieuwde website brengt deze kosten met zich mee. Het bestuur gaat ervan uit dat deze kosten in de toekomst dalen, zodat meer geld vrijkomt voor het investeren in de tuin.

Het eindsaldo van de rekening van Stichting De Groene Vinger op 31 december 2022 bedroeg EUR 5.872,00.

Dankwoord

Wij bedanken iedereen die Stichting De Groene Vinger op de een of andere manier heeft gesteund van harte, waaronder gebiedsadviseur Alphen-West Anneke Janssen voor haar betrokkenheid en natuurlijk alle vrijwilligers, dankzij wie de wijktuin draaiende blijft. Verder hebben we een partij houtsnippers ontvangen van de gemeente Alphen aan den Rijn en van loon- en hoveniersbedrijf Roy Schouten uit Aarlanderveen. Met deze houtsnippers hebben we onze paden weer op kunnen hogen.

2022 was een mooi jaar voor de wijktuin. De tuin is in een goede conditie en wordt enthousiast gesteund en onderhouden door de vrijwilligers. Ook de aandeelhouders zijn van cruciaal belang voor de stichting. Wij ervaren een groeiend enthousiasme en betrokkenheid bij onze aandeelhouders. We zijn dan ook trots op de tuin en de plek die deze inneemt bij de verschillende betrokkenen.

We kijken uit naar de toekomst en voelen ons als een hecht team met verschillende type mensen, maar met een gezamenlijke interesse. De wijktuin van stichting De Groene Vinger is een tuin waar wij allemaal zeer trots op mogen zijn!

Bestuur van Stichting De Groene Vinger

V.l.n.r. Hans Krüse, Helco Mulder, Hester van Gent, Ruud van der Laan en Angela de Witte

Colofon

Dit jaarverslag is opgesteld door het bestuur van Stichting De Groene Vinger.

Stichting De Groene Vinger
p/a Kopenhagensingel 51
2408 EK Alphen aan den Rijn
www.groenalphen.com
info@groenalphen.com